

Brev från Australien till Sturkö under emigrationen på 1880-talet

HJALMAR WALLIN
före emigrationen.

Bona Wista d. 9 Maj 1885.

Käre broder!

Ditt bref dateradt d. 7/2 erhöj jag den 25 mars, men har ej haft tid att skriva förän nu. Jag hör i denna din skrivelse att du är lugad att resa hit, och flera med dig. Först vill jag nämna, att jag varit sjuk, så jag ej kunnat arbeta på en fem veckors tid, så att ungefär 18 pund strök åt för mig. (Herrn gaf och doktorn tog, wäl-signadt ware Herrans namn), så jag ej kan låna någon penning. Jag har dock lite penningar, men kan ej göra mig utan, ifall någon sjukdom kan inträffa.

Du tror att jag är i Australien för mitt nöjes skull, men det är ej fallet. Du vill jag skall omtala så mycket som i min makt står. Först vill jag börja med arbets-förtjänsterna och dess förhållande. De arbetare, som arbetar vid järnvägar, wattenledningar och andra privata arbeten, har sju skilling om dagen och arbetar åtta timmar på dag (men de får arbeta som slafvar). De som arbetar hos bönderna här, har 15 skilling i veckan och födan. Mig själv har 5 pund i månaden, men i nästa månad har Mr. Steel lofvat mig 6 pund i månaden, och han håller vad han lofwat.

Vidare vill jag nämna om klimatet. Detta är första sommaren jag har varit här, jag får säga här är hett de fyra första sommar-månaderna, så jag har i hela min tid i Sverige ej svettats så mycket som i sommar. Vintern är ej kall, men ohälsosam. Här inträffar många varma dagar om vintern, som åtföljes af kalla dimmor, så det är lätt att förkylla sig och bli sjuk. Det kostar pengar i detta land, det att vara sjuk, det vet jag bäst.

Nu vill jag börja med resan och dess bekymmer. När du lämnar Skällenas, skall du vara försedd med en god reseklädning; rock och ytterstöfvar behövas ej. Skjortor kan du taga de bästa af, samt andra kläder, som äro goda, vidare en puts och tåcke, knif, gaffel, sked, tallrik tror jag behövas, spegel, kam, tvål, borste, blanksmörja, och ett rongande halfstop 10-dubbel renadt. Vidare, penningars antal: Från Carlskrona till Göteborg 8 kronor, från Göteborg till London 18 kronor, från London till Australien 16 pund och 16 skilling, 1 pund är 18 kronor, 1 skilling 90 öre. Jag tror att 400 kronor är nog. När du wexlar dem, så tag ej annat än Guld o Silfver. 6 eller 7 procent afgår i wexling. Det är bäst att wexla i Göteborg. Du kan bedja en polis visa dig var wexelkontoret är och att du får rätt penningar.

De saker (kläder) som du kommer att taga med, skall du köpa en säck eller tyg till och låta sy

Det emigrantbrev, som här publiceras, har skrivits 1885 av Hjalmar Wallin, född 1856 i Öster-näs på Senoren, men i unga år utvandrad till Australien. Brevet är sänt till den i Skällenas på Sturkö bosatte brodern Carl, vars son Ivan Wallin nu innehar släktgården där. Dagens förmedlare av brevet och dess kommentarer är f. slöjd-inspektören

GUNNAR NILSSON

Hjalmar med sin vackra fru i Melbourne.

ungar. Det är bättre att harva öfver än att det skall fattas. Tag väl vara på dina penningar, smaka ej starkt på resan, om någon bjuder dig. Nu får du hjälpa dig själf, så gott du kan tills du kommer till Melbourne, sedan skall jag göra vad jag kan. Fruktas för sämre utkomst än du har behöfver du ej. Men jag skulle allra helst se att du kommer själf (=ensam), till att börja med, för jag tror ej att Alexander skall trifvas här. Han är ej van att vara kommenderad af andra än sig själf. Sedan har han vad jag önskar mig. Hade jag vad han har och vore i Sweden, så reste jag min själ ingensteds, men han får göra som han själf vill.

Fritof nämner, att han vill komma hit och låna penningar af mig. Jag har ej några, men jag hoppas om han vill göra resällskap med dig, så är hans förmyn-dare ej så obarmhärtig utan vill gifva honom penningar. Hilda har jag också fått bref ifrån. Hon vill komma hit, jag skall skriva till henne om den saken. Du kan tala om för morbror Peter och Alexander, varför jag ej kan åstadkomma vad de beder mig om. Hälsa dem för resten från mig, att de ej får vara arga på mig för jag varit sjuk, jag skall försöka hädanefter, om jag kan hjälpa honom.

Du nämner att Måns Petersson har kommit från Amerika med lite penningar. Han har gjort som jag ämnar göra, om det lyckas mig. (Troligen är meningens: också han skall resa hem, om pengar kan samlas).

Jag tror säkert, att Amerika är ett godt land, där man äfven kan finna utkomst, sedan ej så dyrt som till Australien, men får man hemsjukan (= hemlängtan) så är det värre än ressjukan. Jag har ej mycket af den (= hemsjukan?).

Kanhända detta mitt bref har skrämt dig så du ej tör resa, men var ej rädd, det blir nog bra när du kommer. Allt vad jag nu har skrivit är sant och ej någon lögn, låt mig veta genast om du kommer eller ej, eller om du reser till Amerika. Jag önskar helst att du

kommer hit. Om du kommer, så res genast, för jag ämnar gå upp i landet efter jul och gräfva Guld, om jag har hälsan.

Jag får nu sluta med många kära hälsningar, först till morfar och mormor, släkt och vänner, du själf och många af de andra. Och så önskar jag, om du reser att Gud måtte hjälpa dig fram lyckligt, så, vi kan träffas som bröder i nya världen. Gud vare med dig vart du går.

Hjärtligen från din bror
Hjalmar.

*

Blekinge Läns Tidning
3 november 1960

Brevskrivare är Hjalmar Napoleon Wallin, f. 1856 på Senoren, där fadern ägde en gård i Öster-näs. Bland de nutida medlemmar-na av släkten Wallin på Sturkö lever ännu det traditionsburna minnet av honom att han var "mycket ordentlig, bestämd och snäll" vilket vitsord också bestyr-kes av hans sätt att här framläg-ga sina synpunkter. Tonen är nå-got kärvare än den vi möter i Ljuderemigranternas amerikabrev i Vilhelm Mobergs ypperliga skildringar. Hjalmar är reserve-rad när det gäller sådant som "hemsjukan", men omedvetet röjer han på tre ställen sitt hjär-tas längtan till hembygden, dit han dock aldrig kom tillbaka. Hans anvisningar rörande den till-tänkta resans olika etapper och det som därunder skulle noggrant iakttagas, tyder på ledaregenska-per som möjligen var ett arv från hans förfäder:

- 1) Rådmannen i Simrishamn Magnus Wallin, 1697-1771, 1818.
- 2) Konteramiral Lars W., 1734-1818.
- 3) Löjtnanten vid örlogsflottan Gustaf Adolf W. 1783-1857.
- 4) Köpmannen, senare lanbrukaren Gustaf Alfred W., 1821-1875.

I den sistnämndes äktenskap med Carin Nilsdotter (1828-1874) från Skällenas föddes Hjal-mar Napoleon 1856, Carl Richard 1863, Hilda 1866 och Fritof 1868. Det ovanstående brevet sändes